

## Els somnis i els malsons d'un violinista ambulat

Una història sobre el talent, l'esperança i l'estafa. El músic del bulevard Rossini es diu Tadeusz, és polonès, violinista, ha estudiat a Cracòvia i, fent cas de falses promeses, viatja a la Vila, poble imaginari que ha aparegut en altres novel·les de Vicent Usó (Vila-real, 1963). Finalista del Premi Sant Jordi per segon cop, l'escriptor fa que el seu protagonista, que ha acabat guanyant-se la vida com a músic ambulat, es planteja una decisió doble: ha de deixar la dona que estima per complir el seu somni? O hauria d'ajornar-lo una vegada més, perquè val més l'amor que el desig eteri de convertir-se en un artista reconegut?

Malgrat que es fixa en la immigració des de la perspectiva del nouvingut, i també des dels qui hi han de conviure, Usó adverteix que no és un assaig sobre el tema. "El músic del bulevard Rossini tracta de les ànsies del reconeixement social, parla de la manera com alguns se n'aprofiten i de la necessitat de jugar-se-la davant una última oportunitat", indica. No obstant això, hi ha una denúncia de fons que, si bé no és sistemàtica, "està supeditada al mateix ofici d'escriptor", segons l'autor. A través de l'artefacte literari, exposa les múltiples variables del fracàs, sovint provocat pels qui se serveixen de la precarietat i els somnis dels altres per explotar-los. L'enyorança, la manca d'escrúpols i l'egoisme embrutaran aquell sentiment de bellesa que el protagonista sempre ha tingut per la música.

"Hi ha dos tipus de novel·la", explica, "aquelles rere les quals hi vas durant molt de temps, i aquelles altres que t'atrapen de sobte i et sedueixen moltíssim". Usó tenia la idea d'escriure sobre el tràfic de persones, i sobre les màfies que esclavitzen i prostitueixen dones de l'Est a canvi d'un paradís que mai no arribaran a conèixer. Per això, havia anat recollint material que no sabia ben bé per què faria servir. Aleshores es topà amb aquell acordionista. El veia alguns matins, quan esmorzava a Castelló, on treballa, i li va fer l'efecte que el mirava d'una manera estranya. "Aquella era l'espurna que necessitava perquè la història prengués." De sobte, i contra la seva voluntat, es va trobar escrivint la vida d'un home que podria ser aquell acordionista. "Mai no he parlat amb ell", confessa. No calia. Tenia la necessitat d'explicar la història d'un home que deixa la seva estimada Cristina i que ha de tocar als carrers de la Vila per sobreviure. "Podríem dir que he escrit aquesta novel·la contra la meva voluntat."

Usó no fa servir un narrador omniscient, perquè "ningú no se'l creuria, ja no se'ls creu ningú, aquells que ho saben tot". En canvi, ha optat per una

veu que pretén ser propera al lector, com si estigués parlant amb un familiar o un amic. De fet, són freqüents les apel·lacions directes o les indicacions de l'estil: "En aquesta novel·la, quan passen coses importants, sempre plou". La pluja podria ser un referent nostàlgic, però l'autor no diria que el seu llibre és melancòlic. Lluny de casa i de la seva estimada, Tadeusz es pregunta què hi fa en un lloc estrany on no coneix ningú. Es refugia en la seva altra passió, i per la qual ho està fent tot: la música.

Autor, entre altres, de La taverna del Cau de la Lluna i de Crònica de la devastació, Vicent Usó ja va ser finalista del Sant Jordi el 2004 amb Les ales enceses. "Els meus amics em recorden que no hi ha dos sense tres", bromeja. I el millor exemple n'és el guardonat d'enguany, Lluís-Anton Baulenas, que també fou finalista en dues ocasions anteriors.